

Anlatım Bozuklukları (Yapıya Dayalı Anlatım Bozuklukları) - 2

1. İnsanlık tarihi boyunca Ay'a altı kez gidilmiş hatta golf bile oynanmıştır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dolaylı tümleş eksikliği
B) Özne eksikliği
C) Özne-yüklem uyumsuzluğu
D) Yüklem eksikliği
E) Ek eylem eksikliği

2. Bir cümlede fiilimsi uygun eki almadığında o cümlede anlatım bozukluğu ortaya çıkar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu durumu örnekleyen bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Erkenden kalkıp yola çıkmamız gerektiğini size bir kere daha hatırlatmak isterim.
B) Dün sınıfta size gelişini, sizde kaldığını anlattı durdu.
C) Evin bir an önce boyanarak sahibine teslim edilmesi gerekiyor.
D) Karşı kaldırımda yürüyen çocukların keyfine diyecek yoktu.
E) Kışın sert geçtiği Erzurum'da kurak bir yaz yaşandığı da söylenemez.

3. Annelerimizin sevgi ve şefkatlerini başkalarıyla aynı kefeye koyamayız; tanımsız bir yakınlıkta gibidirler, bize her yerden ve her dilden ses verirler.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilir?

- A) "şefkatlerini" sözcüğünün "merhametlerini" sözcüğüyle değiştirilmesiyle
B) Yüklemdeki "-ler" ekinin atılmasıyla
C) "koyamayız" sözcüğünden sonra "onlar" sözcüğünün getirilmesiyle
D) "sevgi" sözcüğünün "sevgilerini" şeklinde kullanılmasıyla
E) "Annelerimizin" sözcüğünün tekil olarak kullanılmasıyla

4. (I) Diz kapağının ne denli önemli olduğunu, o bölgede bir sorun yaşadığımızda fark ediyoruz. (II) Oysa bacağın hareketini sağlayan bu kemik ve etrafındaki diğer yapılar günlük hayatımızı sürdürmede bize büyük kolaylık sağlıyorlar. (III) O bölgede oluşan diz önu ağrısı ise ortopedik rahatsızlıklar arasında sıkça görülüyor. (IV) Polikliniğe başvuran hastaların yaklaşık %40'ında bu soruna rastlanıyor. (V) Buna rağmen diz önu ağrısı başka birtakım hastalıklarla karıştırıldığı için tedavisinde sıkıntı yaşanıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. İç Anadolu Bölgesi, ekonomik ve bitki örtüsü açısından diğer bölgelerden oldukça farklı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne – yüklem uyumsuzluğu
B) Yüklem eksikliği
C) Tamlama yanlışlığı
D) Nesne eksikliği
E) Çatı uyumsuzluğu

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi, ayraç içinde verilen anlatım bozukluğuna örnek olamaz?**

- A) Ben diyeyim yirmi beş, siz deyin bir ay sonra terhis oluyorum. (tamlanan eksikliği)
B) Çocukların futbol sahaları yoktu, bu nedenle sokak aralarında oynuyorlardı. (özne eksikliği)
C) Hastayla konuşup bilgi vermeniz gerekmektedir. (dolaylı tümleş eksikliği)
D) Çok çalışılıp iyi hazırlanırsan başarılı olmaman için hiçbir sebep yok. (çatı uyumsuzluğu)
E) Ben ve kardeşim seneler önce de buraya gelmiştim. (yüklem eksikliği)

Anlatım Bozuklukları (Yapıya Dayalı Anlatım Bozuklukları) - 2

7. I. Ellerim bu soğuk havalarda kuruyup çatlıyorlar.
II. Bir milletin dili ve edebiyatı hür olmadıkça yükselmez.
III. Onun tezi yakında bitecek ve akademisyen olarak görevine başlayacak.
IV. Motosiklet sürmesini bilmeyenlerin alana girmeleri yasaktır.
V. Bu kritik süreçte talihsizlikler de hiç yakamı bırakmadılar.

Numaralanmış cümlelerde bulunan anlatım bozuklukları sebeplerine göre ikişerli eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi dışta kalır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) İyi biri olduğundan dün de bugün de kuşkuya düşmüyorum.
B) Burada insanı şaşkına çeviren birçok güzellikler mevcut.
C) Aldığımız malların birçoğu çok ucuz ama kaliteli değildi.
D) Ahmet Bey oğlunu seviyor gelgelelim ki bir dediğini iki etmiyordu.
E) Herkes maçın bitmesini bekliyor, gözünü saatten ayırmıyordu.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

- A) Kitabın yazılması bitince satışa çıkacak.
B) Beni en çok üzen şey senin zamanında işini yapmadığındır.
C) Bazıları her ödevi iyice hazırlanarak yapıyorlar.
D) Yeni kayıt döneminde öğrencilerimizin sıkıntı yaşamaması için tedbirlerimizi aldık.
E) Her insan ihtiyacı olan malzemeleri burada rahatlıkla bulabilirsiniz.

10. Bir sözcüğün dil bilgisi kurallarına aykırı türetilmesi anlatım bozukluğuna yol açar.

Aşağıdakilerin hangisinde buna uygun bir örnek vardır?

- A) Babam, öğretmenlik yıllarında öğrencilerini bilinçlendirmek için çok çaba sarf etmiş.
B) Kişinin kaçtığı ya da kaçtırıldığı ile ilgili herhangi bir bilgi tarafımıza ulaşmadı.
C) İhsan Bey, kırk yıldır manavlık yaptığı bu mahalleden ayrılmaya karar vermiş.
D) Sessizliği bozan bir ses, hepimizin kulaklarını tırmalamaya başladı.
E) Bu konuşmalar hepimizin sinirlenmesine neden olmuştu.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) Bizi, karşılaşacağımız zorluklar konusunda uyardıydı.
B) Son zamanlarda canım o kadar sıkın ki ne yapacağımı hiç bilemiyorum.
C) Onunla ilgilenilmek için iş yerinden iki gün izin aldım.
D) Sizi gerçekten çok seven ve her zaman güvenen insanlarla dostluk kurun.
E) Sana son kez soruyorum; bu işte bizimle misin?

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde edat tümleci eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) Orhan Veli'nin şiirlerinde sıradan insanların hayallerini, yaşamlarını, duygularını tüm sıcaklığıyla göreceksiniz.
B) Her aklına geleni yaparsan bu kurumda tutunamazsın.
C) Mutluluğun sırrı tek sözcükte saklı: Samimiyet ve doğruluk.
D) Çok çalışmasına rağmen istediği başarıyı elde edememişti.
E) Senin sorunlarını çözmeye çalışıyor, başa çıkmak için uğraşıyoruz.

